VIERDE JAARGANG
N° 15

KUIFJE

IEDERE DONDERDAG

In Nederland : 30 cts.

5,00 FRS

Vrolijk Paasfeest !

HERGÉ

KUIFJE *aan het woord*

PASEN

SINDS enkele weken herleeft de natuur. De eerste bloemen bloeien in onze tuinen. De bomen botten. Alles wordt weer jong en fris. We voelen dat er iets belangrijks gebeurt in de wereld.

Niet alleen de natuur zal weldra haar Lentehoogfeest vieren, maar ook de kerk. Bijna 2.000 geleden triomfeerde Kristus over de dood en de machten van de duisternis. Dit is na de geboorte van de Zaligmaker wel de grootste gebeurtenis uit de wereldgeschiedenis. Het meeleven met de ontwakende natuur en de biddende kerk belooft ons een heerlijk Paasfeest.

Wanneer de klokken uit alle torens jubelend aan de wereld zullen verkondigen dat het weer Pasen is, dan zal eenzelfde vreugde alle mensen bezielen die in de schoonheid en goedheid van de natuur, het leven en God geloven.

'n Vrolijk Paasfeest, jongens en meisjes !

Kuifje

KIJK EENS WAT 'N MOOIE LEVENDE SCHILDPAD VOOR PASEN !...

Suzie is een schildpad die werkelijk leeft en bovendien kan beschilderd worden als een O.L.Vrouwebeestje of op haar rug een hoefijzer of een klavervierblad kan dragen. Men kan er ook « Gelukkig Verjaardag » of « Gelukkig Naamfeest » laten opzetten.

Het is een mooi geschenk voor uw kinderen die het met plezier zullen volgen en gadeslaan. Het is een vriendelijke kameraad die in keuken, tuin of terras kan gehouden worden. Heel Amerika is er dol op! Zestig t.h. van onze klienten zijn volwassenen die er zoveel pret aan beleven als kinderen.

Bestel nog vandaag een « Suzie ». Geen enkele aankoop zal u voor zo weinig geld zoveel pret bezorgen.

BESTELBON

Onmiddellijk te verzenden :
.....Schildpad(den) « Suzie » versierd met hoefijzer of klaverblad : 95 frs.
.....Schildpad(den) « Suzie » met vijf woorden beschilderd (hier aanduiden) .....
..... : 115 frs.
Bijgevoegd 30 frs. voor de verzendingskosten en het inpakken van het dier.
M. .....
Adres .....
Te zenden aan: SUZIE, Genevestraat, 496, Brussel. — Tel. : 15.68.71.

FILMNIEUWS

Kuifjesvrienden van SCHAARBEEK en omstreken wij verwachten jullie op DONDERDAG 21 APRIL in de kinema « Luxor », Metsysstraat, Schaarbeek.

Het is een programma vol verrassingen en het zal jullie ongetwijfeld bevallen.

OP DONDERDAG 5 MEI worden in de bioskoop « Luxor », Metsysstraat, Schaarbeek, te 16 u., volgende films afgerold : « Erfgenamen van het verleden », « Avonturen op Zee », « Postzegelliefhebberij » en « Reizen van de Grote Beer ».

NOG ONZE GROTE PRIJSVRAAG

Diegenen die met onze Grote Prijsvraag een reeks Polyfoto's gewonnen hebben kunnen zich op volgende adressen laten fotograferen :

Brussel : Nieuwstraat, 40 of Gulden Vlieslaan, 32 of Madouplaats, 9 of Steenweg op Waterloo, 155. — **Antwerpen** : De Keyserlei, 64. — **Leuven** : Bondgenotenlaan, 16. — **Tienen** : Peperstraat, 7. — **Vilvoorde** : Grote Markt, 5. — **Luik** : 16, rue du Pont d'Avroy.

ONZE BRIEVENBUS

BALLEGEER, Brussel. — Ik zal er voor zorgen dat er ook eens geschreven wordt in ons blad over het onderwerp dat je zo sterk interesseert. Met je opmerking over Napoleon kan ik me niet akkoord verklaren. Er bestaan honderden portretten van deze Franse keizer. En alhoewel men hem meestal met zijn karakteristieke steek afbeeldt, toch is het portret dat we van de jonge generaal gepubliceerd hebben zeer bekend. Men treft het haast in alle boeken over Napoleon en de Franse geschiedenis aan. Met mijn beste groeten.

•

LEO VAN DEN ABEELE, Antwerpen. - Je suggestie geniet onze aandacht. Er zal rekening mee gehouden worden. Met mijn beste groeten.

•

FRANS HELLINCKX, Hasselt. — Er zal stellig een vervolg van de geschiedenis van Suske en Wiske verschijnen, en er volgen ook nog avonturen van de grappige Lambik. Hartelijk.

GOED NIEUWS !

In het N° 17 van
« Kuifje » (28 April)
komt
CORENTIN FELDOE terug
en brengt jullie een grote verrassing
mee !

LEONA VAN DAMME, Roeselare. — Je brief heeft me plezier gedaan. Alhoewel het meisjeshoekje niet meer verschijnt worden onze lezeressen niet vergeten in « Kuifje ». De verhalen van Prinses Zulima, Hassan, Jo en Jetje en de vertelsels van Lia Timmermans worden speciaal voor hen gepubliceerd. Met mijn beste groeten.

•

DIRK VERBOVEN, Halle. — Je bent niet de enige die er zo'n mening op na houdt over die geschiedenis. Er zal in het vervolg rekening mee gehouden worden. Tot genoegen !

•

FRITS FRANSSEN, Leuven. — Alles O.K. Frits ! Stel je nog altijd evenveel belang in onze verhalen ? Ik hoorde niet veel meer over je tijdens de laatste weken. Krijg ik nog eens een briefje ? Met mijn beste groeten.

KUIFJE : *Administratie, Redactie en Publiciteit :* Lombaardstraat, 55, Brussel.
Uitgever-Bestuurder : R. LEBLANC,
Drukkerij : VAN CORTENBERGH,
Alle rechten voorbehouden voor alle landen.
Alle betalingen geschieden *in België*, op P. R. n° 1909.16 van « Les Editions du Lombard » Lombaardstraat, 55, BRUSSEL.

Abonnement — *3 maand* — *6 maand* — *1 jaar*
België : — Fr. 60.— — 115.— — 225.—
Nederland : — Fl. 3,5 — 6,75 — 18.—
Belg. Kongo : — Frs. 85.— — 165.— — 300.—
In Nederland : BARNARD, Van Oldenbarneveldtstraat, 116a, Rotterdam — op P. R. n° 500.486, t. n. v. Incassobank, N. V. Bijbank, Heemraadsingel, Rotterdam.
In Kongo : Kuifje-Kongo, Postbus 449.

PRINSES ZULIMA

TEKST EN TEKENINGEN VAN SALOMONE

Zulima is vertrokken om prins Ismail te zoeken. Fatima die haar vergezelt, komt in de tempel van Visumba aan en vraagt hem nieuws omtrent het lot van Ismail...

DE MAGISCHE SPEER TOONT DAT ER SLECHTS EEN BRON BESTAAT WAARVAN HET WATER ZULIMA EN HAAR SOLDATEN KAN REDDEN. DIE MIRAKULEUZE BRON BEVINDT ZICH IN MARIUPUL

FATIMA EN VISUMBA GAAN REEDS VELE UREN IN DE RICHTING VAN MARIUPUL

FATIMA HERINNERT ZICH DE LIGGING VAN DE BRON, DOOR DE MAGISCHE SPEER AANGEGEVEN.

VISUMBA DENKT NOG STEEDS DAT HIJ NAAST ZIJN DOCHTER MAJA STAPT...

MAAR VOOR DE POORT VAN HET PALEIS GEKOMEN KRIJGT HIJ HET VERSTAND WEER EN VALT NEER ALS DOOR DE BLIKSEM GETROFFEN.

FATIMA IS IN HET PALEIS BINNEN GEGAAN EN ZIET ISMAIL EN ZIJN SOLDATEN DIE NOG STEEDS ONDER DE INVLOED STAAN VAN DE GEHEIMZINNIGE MACHTEN...

FATIMA BEGRIJPT DAT ISMAIL NIET MEER WEET WAT HIJ ZEGT. HET JAAGT HAAR VREES AAN EN ZIJ BESLUIT MARIUPUL DADELIJK TE VERLATEN.

ZIJ VULT EEN KRUIK MET WATER VAN DE WONDERE BRON, SPRINGT OP HET PAARD VAN ISMAIL...

... EN VERVOEGT IN VOLLE GALLOP HET KAMP WAAR PRINSES ZULIMA OP HAAR WACHT...

(Wordt voortgezet.)

Hassan de Dief van Bagdad

door Jacques Laudy

De groot-vizier van Bagdad laat prinses Zobeïde aan een poeder rieken, waardoor ze in een bewusteloze slaap valt. Dit geschiedt op bevel van de Khan van Mongolië. De drie rivalen reppen zich naar de stad en Hassan duikt in de diepte om de toversleutel te halen.

Terwijl het vliegend tapijt boven Bagdad komt...

... Nadert Hassan moeizaam de sleutel...

Het tapijt daalt op het groot terras van het paleis van Haroen-al-Raschid...

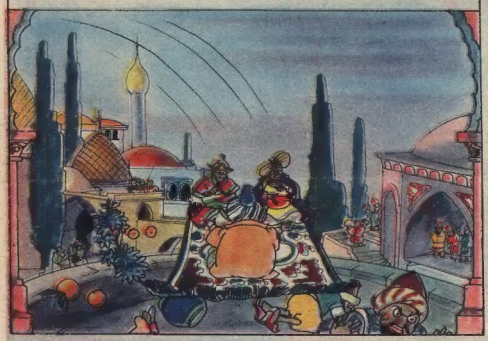

Hassan maakt zich meester van de sleutel, als...

.... De oester met een oorverdovend lawaai dichtslaat!

Kaddoer buigt zich vol onrust over de rand van het bootje.

(Wordt voortgezet.)

HET SPAANSE SPOOK

Tekst en tekeningen door Willy VANDERSTEEN

EEN WEINIG VERDER MAKEN TWEE SPAANSE EDELLIEDEN ZICH KLAAR VOOR EEN JACHTPARTIJ.

Kleine muziekgeschiedenis

De Muziek van het Kristendom : De Gregoriaanse Zang.

IK heb jullie verteld dat de muziek van de Oudheid éénstemmig was en hetzelfde kan gezegd worden van de Kristelijke muziek van de eerste eeuwen. Het is in de huizen der Kristenen van Jerusalem, Antiochië, Ephese, Corinthië, Alexandrië en Carthago, later in Napels en Rome dat men de oorsprong der Kristelijke muziek van de eerste, tweede en derde eeuw moet zoeken.

De muziek van de eerste Kristenen was natuurlijk gehaald uit een geïnspireerd door de Joodse, Egyptische, Griekse, Romeinse en zelfs Afrikaanse en Gallische muziek. Het misoffer was toen nog niet zoals thans; het bestond slechts uit het veranderen van het brood en de wijn en een reeks gezamelijke gebeden. Omstreeks het jaar 100 groeide uit deze elementen langzaam een mis. Hierbij werd gezongen, doch daar de liturgie, al naar gelang de volksaard en de taal verschilde, zo was ook de muziek die bij de Kristelijke ceremonies in Chaldea, Syrië, Griekenland, Italië, Spanje en Gallië gezongen werd niet dezelfde. Dit dreigde na een zekere tijd de ceremonie zelf te verstoren en daarom werden er door verschillende pausen grote inspanningen gedaan om dit te verhelpen. Het was echter paus Gregorius I die van 590 tot 604 begon met de zang van de kerk één te maken. Hij liet naast het beroemde antifonenboek ook nog andere boeken samenstellen, waarin de zang in de kerk toegelaten, samengebundeld was.

De Gregoriaanse zang is zoals de zang van de Oudheid eenstemming. De liederen werden zonder begeleiding volgens een vrij rhythme gezongen; het rhythme was inderdaad aangepast aan de woorden.

De melodie is diatonisch, d.w.z. volgens de toonladder zonder gebruik van kruis of mol (h bémol). Diegenen die muziek studeren weten dat er een majeur- en een mineurtoon is. De Gregoriaanse zang heeft zoveel tonen als er noten zijn in de toonladder. Iedere noot kan dus als vertrekpunt van een toonladder dienen wat eindeloze mooie, zangerige klankcombinatie's mogelijk maakt.

De Griekse en Romeinse muziek werd voorgesteld door letters, de Gregoriaanse zang door middel van « neumen » (Grieks neuma : teken). Het zijn punten, kommas en tekens.

De manier waarop deze punten en tekens gescheiden of bij elkaar geplaatst waren, maakte het de zanger mogelijk de melodie terug te vinden die hij reeds van een « voorzanger » geleerd had. Het was in de IXe eeuw dat een copist op het idee kwam de hoogte van zijn *fa* aan te duiden door een horizontale lijn evenwijdig met de tekst. Dit was werkelijk een geniaal idee, want tot dan toe was de voorstelling der muziek eerder primitief en werd de hoogte der verschillende klanken door niets aangeduid. Later werd er een tweede lijn aan toegevoegd voor de *do* en een derde voor de *la*.

Op het einde van de XIIe eeuw kwam het gebruik van de verschillende sleutels in zwang: de *ut*, de *fa* en dan de *sol*.

De Gregoriaanse zang wordt ook koraalzang geheten en is dus, zoals reeds gezegd, een éénstemmige samengezang zonder vooraf bepaalde maat of rhythme.

RE-MI

DE AVONTUREN VAN KWIK EN FLUPKE — BOODSCHAPPEN

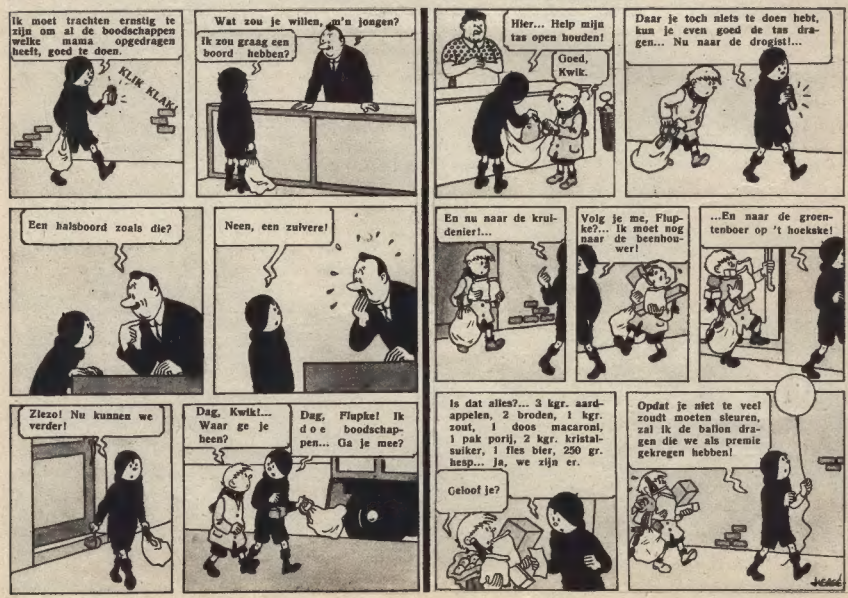

ALEX DE ONVERSAAGDE

Tekst en tekeningen van J. Martin

Nadat Toraya en Alex het huis van Arbaces, die duistere plannen koesterde, ontvlucht zijn, worden ze door de gouverneur van Rhodos ontvangen.

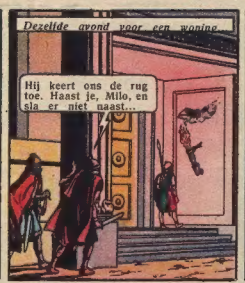

(Wordt voortgezet.)

DE RODE GODEN

door **Jean d'Esme.** Tekeningen : **Jean-Léon Huens.**

Pierre de Lursac werd administrateur benoemd van post 32, in een woeste streek van Indo-China. In gezelschap van Wanda Redeski, die kost wat kost haar broer wil weerzien, komt hij ter bestemming en wordt verwelkomd door pater Ravennes. Daar vernemen de jonge lieden dat luitenant Redeski een tocht maakt door het gebied. Weken gaan voorbij zonder dat er nieuws van hen komt. Ongerust, stelt de Lursac voor hem te gaan zoeken. Terwijl pater Ravennes een hulpexpeditie uitrust, verkennen de Lursac en Wanda de omgeving...

IX

UITZONDERLIJK zacht was de temperatuur die namiddag. Stapsgewijze daalden hun rijdieren naar de vlakte toe. Tussen de takken door bemerkten ze daar onder hen het Moïdorp : als gouden pijlen priemden de puntdaken door de brousse. Uit een der hutten steeg een langzame rookwalm.

Plots vroeg het meisje :

— Denk je niet dat dit dorp een van de schuiloorden van Jieng moet zijn ?

— Mogelijk wel. Pater Ravennes denkt er zo over; hij weet er echter niet meer over dan wij.

Wanda hief plots haar blik op hem.

— Het laat je onverschillig. Interesseert je dat niet ? Nu, ik althans zou wel eens de geheimzinnige macht van die vrouw willen ontdekken, van die macht waarvan de Pater op een avond in het woud getuige was. Wellicht ook weet zij meer over het lot van Michel ? Kon ik ze maar eens verrassen.

Lursac hief de schouders op ten teken van onverschilligheid.

— Wat zou je daar bij winnen ? Je beeld je toch niet in dat zij je haar geheimen zal toevertrouwen, of wel ?

Wanda bleef nadenken.

— Wie weet, zei zij wat later, wie weet ? Trouwens welk risico neem ik er mee ? Dat ze zwijgt of enkel banaliteiten vertelt ?

Een vóór een gingen ze buiten...

— Ja, zei Pierre... en ook nog wellicht een sagaai-stoot in de rug...

Uitdagend keek het meisje voor zich uit.

— Dat zou zij niet aandurven, zei ze... Overigens het is een enige kans. Laten wij het er op wagen.

— Wanda, Wanda, riep Pierre.

Hij strekte de hand om haar te weerhouden; maar reeds had ze haar paard aangevuurd en reed in volle galop naar beneden.

Hij zag dadelijk in dat het te laat was om ze tegen te houden; nog een enkele gedachte bezielde hem : haar te verdedigen. Woest zweepte hij met zijn karwats.

Ze kwamen tegelijkertijd bij de ingang van het gehucht. Pierre herkende de struikengang waarlangs hij voor acht dagen met Pater Ravennes gegaan was.

Voorovergebogen over de nek van zijn poney schoot hij voor het meisje heen, voorbij de drie grote poorten. Achter zich hoorde hij het geklepper van de hoeven van haar paard; zodra hij op het plein kwam, hield hij zijn paard in, en stond het meisje naast hem. Hij vatte haar bij de arm en hield ze staande.

— Om 's hemelswil, schreeuwde hij laat mij doen.

Hij sprong op de grond, liep naar een hut vol rauwe rook, bleef staan, en tuurde in de duisternis. Een twintigtal wilden zaten neergehurkt voor een takkenvuur, terwijl ze hun lange Moï-pijp rookten. Eenzelfde verbazing lag op hun aangezichten te lezen en scheen hen aan hun plaats vast te kluisteren. Voor de kring strijders, gezeten op het kampbed, stokte een vrouw in haar woorden.

Zonder zich om de mannen te bekreunen stapte Pierre recht op de vrouw toe, en zei op goed geluk af in het bahnars :

— Gegroet, Jieng.

Wanda kon een kreet niet onderdrukken. Met begerige ogen onderzocht zij de tovenares. Het lichaam van deze, in haar ineengehurkte houding, bleek wel dat van een kind. Een armtierig stuk stof bekleedde haar magere gestalte, haar schouders bleven onbedekt : brede littekens liepen er over. In de haard flakkerde plots een blok hout. In het dansende licht verscheen het afzichtelijk gelaat van Jieng : onder haar grijze haren uit een klein, rond voorhoofd met vreemde tatoeëringen als bloedige littekens. Over de kin kronkelde een nieuw litteken omhoog tot op de wang langsheen de lippen; de tandloze mond geleek op een bloedige wonde midden in het gelaat.

Zij alleen te midden van de algemene beroering bleef onberoerd. Met haar een oog keek ze als gevoelloos de twee jonge lui aan.

— Ik groet jullie, antwoordde ze.

Zij hief de hand : koperen ringen omknelden haar armen. Ze wees naar de deur :

— Gaat, zei ze tot de mannen.

Aarzelend stonden deze recht. In het licht van de aard zag men hun zware bouw, hun rode romp, en de lenigheid en gespierdheid van hun ledematen Pierre merkte op dat ze op het oorlogspad waren, met hun wit geverfde aangezichten, hun bijl op de schouder, hun krom mes in de gordel. Hun haren waren op het hoofd opgebonden; om hun hals bengelde een kraal van dierentanden; om hun enkels en benen droegen ze koperen ringen. Reeds grepen ze naar hun boog en pijlenkoker die aan de muur hingen.

Met een kort gebaar hield de jonge man ze tegen.

— Neen, beval hij, roert niet.

Koel en egaal vroeg Jieng :

— Waarom heb jij hen nodig ?

Daar hij aarzelde, keek zij hem recht in de ogen.

— Wie aan onze baard aanzit hoeft niets te vrezen, zei ze op dezelfde onverschillige, kalme toon, hoe zij dan ook tot hier binnengedrongen; wist jij dat misschien niet ?

En weer wees ze naar de deur en herhaalde :

— Gaat, mannen.

Een voor een gingen ze buiten ; ditmaal trachtte Pierre hen niet meer te weerhouden. Op de drempel bleven ze even staan en bogen in de richting van Bo-Jaou. Elke groet openbaarde een trotse en fanatieke slaafsheid, iets als vrees en woede te samen. Hun lenige, zwevende tred, hun uitzicht als van opgejaagde, wilde dieren deed onwillekeurig denken aan door een temmer gedresseerde dieren die echter slechts het ogenblik afwachten om hem te bespringen; steeds door vrees bevangen en steeds gereed voor een dodelijke sprong.

(Wordt voortgezet.)

KNUTSEL Je mee?

KALENDERS

JULLIE zijn opmerkzaam genoeg om reeds te hebben waargenomen dat de handelaars hoe langer hoe meer kartonnen kalenders uitdelen, waarop elk blad een maand voorstelt, zo dat een reeks vierkantjes de dagen aanduiden; hier hebben jullie er een specimen van. Steeds heb ik er zo eentje op mijn werktafel. Om nou precies te weten welke dag het is, heb ik er wat aan toegevoegd; kijken jullie maar even op de schets. Het is een klein vierkant buigbaar karton, midden uitgesneden als een raampje, net zo groot als de vakjes van de kalender. Aan de boven-

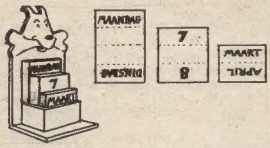

kant is dit karton wat omgeplooid over een rekker, die heel het karton horizontaal omringt. Iedere dag schuif ik het raampje een vak meer naar rechts boven het volgende vakje; na verloop van een week breng ik de rekker een vak naar onder, en ik begin hetzelfde maneuver opnieuw, van links naar rechts. Hebben jullie het vast ?

Ik heb echter nog beter dan dit, iets dat jullie vader op zijn verjaardag of feestdag kunnen aanbieden : een mooi kalendertje voor zijn werktafel.

Nemen jullie 23 visite-kaartjes van dezelfde formaat. Vier hiervan laten jullie heel, voor de dagen van de week; met potlood lichtjes in vier verdelen; in de twee uiterste schrijven jullie twee dagen; de Zondag blijft alleen. Drie van die visite-kaartjes moeten jullie in twee snijden; elk van die zes helften, in twee verdeeld, krijgen twee namen van een maand. De zestien overblijvende moeten op de drie vierden

geseneden worden; het grote deel moet in drie verdeeld worden; op de twee uitersten krijgt ieder de datum van een maand.

Alles netjes en sierlijk schrijven met Chinese inkt of met gouache; dan in een aardig doosje plaatsen, in geverfd triplex of ook gevernist... zoals op het model. Het is natuurlijk niet nodig jullie te verklaren hoe het werkt : jullie vader zal gemakkelijk iedere morgen de kaartjes in orde brengen, met dit voordeel dat de kleine inspanning die hij zich daarvoor zal moeten getroosten hem de datum voor de hele dag zal doen onthouden.

Leuk niet ?

Z Zonnebloem

De Geschiedenis der Schoonheid

Het Brussels Stadhuis.

DE GOTHISCHE KUNST IN DE NEDERLANDEN

De schilderkunst.

WAREN er twee gebroeders Van Eyck, Jan en Hubert ? Of was er maar één Van Eyck, nl. Jan ? (1384-1441). De deskundigen zijn het er nog steeds niet over eens. Persoonlijk ben ik geneigd geloof te hechten aan de tweede veronderstelling.

Een zaak is zeker : *Van Eyck* (laten we maar liefst geen voornamen gebruiken) is een der grootste kunstenaars van alle tijden. Iedereen kent van hem het wereldberoemde veeluik : « *Het Lam Gods* » dat in de St. Baafs van Gent hangt. Dit werk is zo fijn, zo kleur- en natuurrijk dat het wel een wonder mag geheten worden.

Rogier Van der Weyden (1399-1464) is krachtiger en pathetischer als Van Eck, maar een even knap portretist en schilder.

De Kruisafdoening van het Escurial (Prado-Madrid) is een dramatische compositie waarin de figuren als een half-verheven beeldhouwwerk gegroepeerd staan.

Dirk Bouts (1420-1475) is een realist die houdt van decor. Zijn meesterwerk is het doek met Keizer Otto (Brussels museum).

Memling (1435-1494) is zacht en zalvend. Zelfs de soldaten die de H. Ursula en haar gezellinnen vermoorden (St. Jans hospitaal, Brugge) zijn zachtzinnig voorgesteld.

Hugo Van der Goes is krankzinnig gestorven in 1475 in het Rood-Klooster. Hij heeft een nieuw element gebracht. Hij heeft zin voor fijne en lichte gebaren. Zijn « *Dood van Maria* » is zeer ontroerend.

Tenslotte moeten we de zeer eigenaardige *Jeroen Bosch* (1450-1516) vermelden die ongewone doeken geschilderd heeft zoals : de *Hooikar*, de *Bekoring van St. Antonius*, waarop monsters en duivelen dooreen dwarrelen in een bonte en soms scherpe kleurenschakering. Hij staat los van zijn tijd.

Ook de andere kunsten bloeiden in de Nederlanden, vooral de *boekverluchting* en het *tapijtweven*, waarvan Edingen, Oudenaarde en Brussel de voornaamste centra waren. Terwijl in de oudste tapijten nog weinig, doch zeer krachtige kleuren verwerkt zijn zoals rood, blauw en groen en er nog zeer vlak uitzien, komen er weldra meer kleuren, wordt het doek ruimer en zeer decoratief tot in de kleine hoeken gevuld. Naast het *kerkelijk meubilair* wordt ook aan het *burgerlijk meubilair* meer belang gehecht. De *ijzersmeedkunst* en ook de *edelsmeedkunst* stond in hoog aanzien, daarbij komt nog de *houtsnede*, de *naaldkunsten* (prachtig borduurwerk) en de *lederbewerking*.

Detail van Het Lam Gods, van Van Eyck.

DE STRATO H.22

de avonturen van JO en JETJE

DOOR HERGÉ

De storm spoelt benzinetanks aan land en dank zij deze kunnen Jo en Jetje de Strato vertrekkensklaar maken...

(Wordt voortgezet.)

HET ZWARTE GOUD

De nieuwe avonturen van Kuifje en Bobbie

Kuifje heeft een spoor ontdekt, maar de gediplomeerde detektieven Janssen en Janssens hebben er meer dan één gevonden!

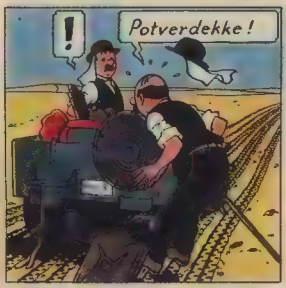

(Wordt voortgezet.)

MAJOOR WINGS vertelt

De laatste Duitse reaktie-vliegtuigen.

ZOALS we in de laatste kroniek aankondigden zullen we thans een woordje wijden aan de laatste Duitse vliegtuigen, die enkele maanden vóór de val van 1945 gebouwd werden, en, een grote snelheid konden bereiken.

Tijdens de laatste maanden van de oorlog was de luchtvloot der geallieerden

Messerschmitt ME - 262.

Messerschmitt ME - 163 « Komet ».

machtig aangegroeid. Door de voortdurende bombardementen was de Duitse weerstand niet alleen aanzienlijk verzwakt, maar het Duitse oorlogspotentieel ook geheel uitgeput. Toch werd er nog een grote inspanning gedaan om er weer bovenop te geraken en we moeten toegeven dat er in die laatste maanden op luchtvaartgebied nog heel wat gepresteerd werd. In 1943 werden de beroemde Messerschmitt's 262 en 163 gebouwd. Het eerste was een « reaktie »-, het tweede een « rakét » vliegtuig. Zij waren echter moeilijk te besturen en vergden grote landingsplaatsen. Ondanks alle inspanning beletten de bombardementen van de geallieerden hun produktie aan de lopende band. Daarom gaf men de vliegtuigfabrieken van Bachem in Waldsee (Würtemberg) de opdracht jachttoestellen te creëren die slechts 500 werkuren zouden kosten en die in principe de Messerschmitt zouden evenaren. Omdat het vliegensvlug moest gaan en de nodige grondstoffen ontbraken, moest alles wat aan de bouw van deze toestellen gebruikt werd tien maal minder bedragen en kosten dan de fabrikatie van een gewone jager. Zo ontstond dan te Bachem de P.B. 20 « Natter » (Adder).

De kabine van de Natter was uit heel licht hout gemaakt dat aan mekaar gelijmd werd. Als stuw-motor werd er een Walter - 8 - 109. 500 A. voorzien die reeds zijn diensten bewezen had bij de Messerschmitt 163. De Natter had geen start- of landsterrein nodig. Het toestel werd met dezelfde metalen glijbaan als die van de V 2, de ruimte in geslingerd. Vier raketten werden aan de staart van het vliegtuig gehecht en die stuwden het tot op een hoogte van 3.000 meter.

(Wordt voortgezet.)

Bachem BP - 20 « NATTER » (Adder).

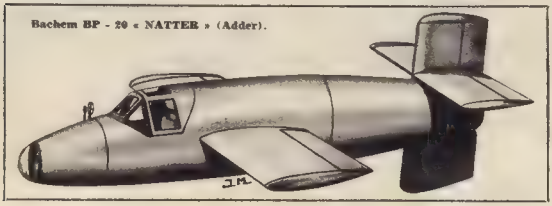

DE SNEEUWKRUISER

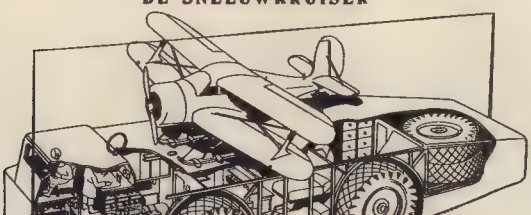

De sneeuwkruiser in doorsnee

Dit is de beroemde « Sneeuwkuiser » waarmee de Amerikaanse admiraal Byrd zijn heroische tocht naar de Noordpool ondernam. Deze reuzachtige wagen is 18 meter lang en 5 meter breed, weegt 37 ton en kan 9.500 liter Dieselolie meevoeren voor een tocht van 8.000 km. Op het dak van de « Sneeuwkruiser » staat een klein vliegtuig gemonteerd, met een vliegstraal van 2.400 km. De normale snelheid van dit gevaarte is 25 km. per uur en de maximum snelheid 50 km. Deze mooie tekening is een van de vele die het interessante derde deel illustreert van de mooie boekenreeks « Jongens en Wetenschap ». Deze serie mag in geen enkele jongens- en klasbibliotheek ontbreken. Naar inhoud en voorkomen zijn deze titels buitengewoon verzorgd.

In het Rijk van Windekind

DE TJIF-TJAI

Jij, Kuifjesvriend, die een aandachtige liefde koestert jegens de veelzijdige, ja, onuitputtelijke schoonheid van de natuur, je moet nu je kop niet schudden en beweren : « Nee, nog nooit een Tjif-tjai gehoord! » Je hebt misschien gelijk zo je bedoelt : « ...nooit eens beluisterd. »

Dat vogeltje is zo ingenomen met zichzelf, dat het gedurig zijn eigen naam zingt. Maar het heeft niettemin alle reden om zich nederig te tonen, want zijn liedeke bestaat uit slechts twee tonen : tjif-tjai. Geen meesterstuk, precies, maar toch naief-mooi. Geen taal gelukte er in het vogeltje zijn mooiste naam- te geven, dan wel ons Nederlands, namelijk dezelfde naam die het vogeltje ons voorfluit : tjif-tjaf; al gat men aan de tjiftjaf heel wat andere namen, als maatslagertje, duumke, tierentijntje, trimtrampje. Doch bovenal : tjif-tjafke!

De Tjif-tjaf is een zeer kleintje zangertjes. Een der eersten ook keert hij terug uit de warmere overwinteringsstreken. In Maart reeds zet hij zijn keeltje open, hoog op een boomtakje of boven op een bliksemafleider, en dan gaat het van: tjif-tjaf... drie maal, tien maal, ja, twintig maal samen. Soms aarzelend, zo'n beetje verstrooid, maar bij zonnig weer, vlugger, opdringerig en maatvast (maatslagertje), zelfs als al de andere vogels gapen van de drukkende warmte. Zo houdt hij het vol tot in Augustus, September.

« Hoe onze tjif-tjaf er uit ziet? » zal je vragen. Daar hij gewoonlijk zo hoog zit, is het moeilijk hem te observeren, tenzij je hem kunt vinden bij zijn nest. De rugzijde is groenachtig-bruin-geel; de bulkzijde, vaal-vuil wit; de dunne pootjes, bijna zwart, niet van vuilnis, maar van nature.

Heel merkwaardig is zijn nestje. Om te fluiten kan hij nooit hoog genoeg gaan zitten, terwijl zijn nestje te zoeken is tegen de grond of toch dichtbij, in lage struiken, tussen distels en neteels, enz. De nest is niet komvormig, lijk van veel andere vogels, maar bolvormig, overal gesloten, behalve op de zijkant, waar een klein vlieggat is. Hij en zij moeten toch binnen en buiten kunnen, is het niet!

Wat een idee, zó zijn nest te bouwen. Maar kijk eens, al onze kleine vogels maken hun nest als een bol. En de reden daarvan? Men meent dat dit te zoeken is in het feit dat die vogels kleine zijn. Stel je voor, zo'n klein bolletje met pluimpjes aan, heeft zes tot zeven eitjes uit te broeden. Daartoe is er een hoge broedwarmte vereist en daar het kleine lichaam de nodige warmte niet voldoende kan verzekeren, maken ze een gesloten nest, zodat dit als een oventje dienst doet, waarin de warmte samengepakt blijft. Slim toch!

Onze tjif-tjaf leeft van kleine insekten en larven en vliegt rond en fluit, tot hij het gepast ogenblik kiest (Augustus tot November) om ons weer te verlaten.

Veerle

Rembrandt

1608–1669

REMBRANDT van Rijn is een schilder die veel zelfportretten heeft gemaakt. Hij zag de hele menselheid in één man en die man was hijzelf.

Charles BLANC.

In 1608 vierde de molenaar Herman Gerritszoon *van Rijn*, die nabij *Leiden*, in Holland woonde, de geboorte van zijn zesde zoon Rembrandt Hermanszoon van Rijn. Onder de naam *Rembrandt* verwierf deze als schilder een onsterfelijke faam.

De ouders Rembrandt hadden hun zoon graag tot doctor in de rechten zien promoveren aan de Universiteit van Leiden. Maar de jonge man voelde zich geroepen om te schilderen en ging in leer bij de schilder *Isaaksoon van Schauenberg*. Later werd hij leerling van *Pieter Lastman*, te Amsterdam.

In 1628 leverde Rembrandt enkele prachtige werken en als het beroemde doek *De les in de anatomie*, in 1632, tot stand kwam, heeft hij meteen een naam tussen de grote meesters verworven.

Hij breekt af met de gevestigde Italiaanse traditie, ruimt op met het pompeuze en theatrale, en schrikt er niet voor terug een Romeinse landvoogd in het kostuum van een Hollands burgemeester te steken.

In 1639 gaat hij in de Grote Jodenstraat wonen, nabij de Zwaanburg. Het is in dit huis dat hij met *Saskia van Uylenberg*, zijn lieflatlige vrouw en zijn zoon *Titus*, de gelukkigste jaren van zijn leven slijt. Hij schildert meesterwerken en graveert prachtige etsen.

Jong, rijk en beroemd, omringd van talrijke leerlingen en vrienden leeft hij te midden van prachtige verzamelingen schilderijen, Grieks marmer, meubels, juwelen, porselein en wondermooie stoffen, waarmee hij zijn personen uit de Gewijde Geschiedenis omkleedt.

De Schuttersgilde besteld bij hem een portret van hun groep en zouden voor dit werk per hoofd 100 florijnen betalen. Als het klaar was, herkenden zij zichzelf nauwelijks in dit prachtige doek met zijn wonder spel van licht en schaduw en zij weigerden het te aanvaarden. Het was de beroemde *Nachtwacht*. Het prestige van de schilder ging hiermee aan 't wankelen.

Saskia is dood... Verlaten door zijn vrienden en achtervolgd door schuldeisers, vallen zijn kostbare bezittingen onder de hamer. De schilder trekt zich terug in een krotwoning en leidt een armoedig bestaan. En toch is het tijdens deze periode dat zijn genie triomfeerde en zijn grootste meesterwerken dateren.

WAS het leven vóór 2.300 jaar in Griekenland beter dan nu? Zijn de Grieken die toen leefden te benijden? Zonder jullie mening te willen beïnvloeden, zal ik trachten het leven van een jonge man te schetsen die vóór meer dan 2.000 jaar in Athene leefde. Jullie kunnen zelf de gevolgtrekking maken of het daar toen al dan niet beter was!

Het onsterfelijke Athene.

Als wij aan Athene denken, dan zien we in verbeelding de stad die we kennen uit ons geschiedenisboek, met haar heerlijke bouwwerken en prachtige standbeelden. Zelfs de ruïnen van deze stad, die vele eeuwen het centrum van kultuur en beschaving was, kunnen ons nog boeien.

Athene was echter tijdens haar bloeiperiode een eerder vuile en ongezonde stad. De particuliere woningen in ruwe steen opgetrokken hadden slechts één verdieping en één opening die tegelijkertijd als deur en venster dienst deed. Het waren slechts de rijkste ingezetenen die een huis uit marmer konden laten bouwen met zuilengangen, terrassen en verdiepingen. Deze woningen hadden niet wat wij noemen modern comfort! Schouwen waren er niet en de rook van het vuur ontsnapte langs een opening in het dak aangebracht, of zocht zich een weg langs de deur, wat zeker niet aangenaam was. Ruiten waren onbekend en het is dus gemakkelijk te begrijpen dat de wind er vrij spel had. 's Avonds werd het olielampje in 't midden van de woonplaats gezet. Het verlichtte de gezichten der omzittenden spookachtig en liet de muren en de hoeken in het donker.

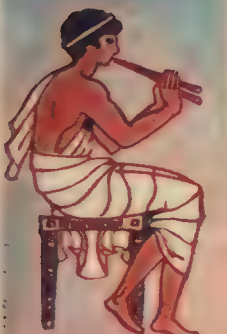

Waterleiding of riolering was een nog onbekende luxe. Het water schepte men aan de bronnen, maar de afval van de keuken werd eenvoudig de straat op gegooid. Smakelijk zagen de straten er dus niet uit en de reuk die de afval verspreidde was zeker niet van aard om het de wandelaar prettig te maken. De straten waren niet geplaveid, de vloeren der rijke woningen waren van het kostbaarste marmer, doch die van de armen waren uit ingestampte steen gemaakt.

De school.

Op zevenjarige leeftijd werden de kinderen voor het eerst naar school geleid. Indien ze rijke ouders hadden, dan werden ze toevertrouwd aan een pedagoog (opvoedkundige) die hen steeds vergezelde, over hun gedrag waakte en hen leerde hoe ze zich in alle omstandigheden als hoofse Atheners moesten gedragen. Voor de anderen gaf er een burger uit Athene bij hem thuis les, en 's avonds keerden de leerlingen met een lampje in de hand naar de onderlijke woning terug. Wat leerden ze daar? Sommige Grieken waren zeer geleerd, dat is alom bekend, maar niet alle onderwijzers waren het en daarom is het moeilijk precies te bepalen welke stof de leerlingen te slikken kregen. Zeker is dat ze onderricht kregen in schoonschrift, lezen, rekenen en muziek. De werken van hun nationale dichter Homerus moesten ze op hun duimpje kennen. Konden de uitblinkers dan hun dorst naar wetenschap en kennis wel lessen? Ik zei toch reeds dat er in die tijd in Athene beroemde wijsgeren, dichters en redenaars leefden. Zij verzamelden om zich een groep talentvolle leerlingen en wat zij onderwezen, zijn waarheden en wetten die doorheen de loop der tijden waardevol bleven. Er bestonden ook openbare bibliotheken! Neen, de boeken stonden er niet op rekken naast mekaar: het waren grote papyrusrollen die in cylindervormige manden opgeborgen werden. De klassieke werken, de wiskunde, geschiedenis en geneeskunde, 't stond al op zulke rollen geschreven. Soms waren ze vijftig meter lang. De lezers spreidden ze op de grond uit en hurkten er bij neer. Ik ben zeker dat er toen schooljongens waren die er plat op hun buik gingen bijliggen, en dat doen jullie waarschijnlijk ook wel eens!

De militaire dienstplicht.

Zodra de jonge Griek achttien geworden was, legde hij de eed van trouw af! Hij zwoer trouw aan zijn land, zijn volk en zijn goden. Hij zwoer dat hij zijn land, zijn haard en goden zou verdedigen tegenover vijanden, zijn wapens niet zou onteren, nooit zou toelaten dat iemand zijn eer of die van zijn land zou krenken en al zijn krachten zou inspannen tot grootheid en macht van zijn vaderland.

Het eerste jaar werd hij ingelijfd in het regiment der « jongelingen », het tweede jaar stond hij aan een der fronten. De edelen en rijken dienden bij de ruiterij, die een keurkorps was, de anderen waren... de piotten!

Een gezonde geest in een gezond lichaam.

Dat was de lijfspreuk der Grieken en eens de militaire diensttijd verstreken, werd daarom de lichamelijke opvoeding niet verwaarloosd. Integendeel. Zo de middelen het hem enigszins toelieten, wijdde de jonge Griek nog minstens twee jaar aan de schone sport. De atletiek stond hoog in aanzien en de Grieken waren prachtig in het worstelen, lopen, springen, schijf- en spieswerpen en boksen.

Na zijn militaire dienst werd de Griek als volwassen beschouwd en mocht hij deelnemen aan het bestuur van zijn stad.

* * *

Alhoewel de tijden veranderd zijn, bleven er vele dingen hetzelfde, vinden jullie dat ook niet? Wel, zouden jullie liever « te dien tijde » geleefd hebben dan in onze XXe eeuw?

Het KORAALEILAND

door R. M. Ballantyne

Ralph, Jack en Peter, de drie scheepsjongens van « De Pijl » worden door een geweldig orkaan op het strand van een verlaten eiland geworpen.

1. — Maar op hetzelfde ogenblik als Peter deze woorden uitspreekt maakt hij een bruuske beweging om een vis te snappen en het wankelende vlot kipt om. Gelukkig kunnen ze alle drie goed zwemmen en beleven ze plezier aan dat bad.

2. — Als ze alle drie terug op het vlot zitten, wagen ze zich nog wat verder in zee in de hoop grote vissen aan de haak te kunnen slaan. Doch Peter wijst opeens naar een plek een honderdtal meter verder, waar het water rumoerig is.

3. — Enkele ogenblikken later zien ze een grote driehoekige vin op de golven. De schrik slaat hen om het hart, want ze begrijpen dadelijk dat ze het hier met een gevaarlijke haai te doen hebben. Het monster komt recht op hen af...

(Wordt voortgezet.)

JAN BART
DE HELD VAN DUINKERKE

DOOR JUUL FILLIAERT.

Geïllustreerd door J. LAUDY.

WAT overbleef kwam uitreders en manschap ten bate. Het werd gewoonlijk in drie delen verdeeld. Een deel voor de reder die het schip, en de verdedigingsmiddelen : kanonnen en wapens, aan de hand had gedaan; een deel voor de reder-bevoorrader, die het kruid, het lood, het voedsel en zomeer leverde; het derde deel was voor de manschap. Een mager stuk voor hen die hun leven waagden. Dat derde deel werd in een aantal gelijke bedragen gesplitst. Van gelijkheid in de verdeling kon echter geen spraak zijn. De kapitein kreeg bijvoorbeeld tien deelbedragen, de officieren acht, de heelmeester vier, de kwartiermeester zes en zo verder. Zodat de eenvoudige matroos één aandeel ontving. De dekjongen moest zich tevreden stellen met de helft van een aandeel.

Bij de afrekening gebeurden vaak opstootjes en werd door de manschap kabaal en krakeel gemaakt. Waar de kantoren van de uitreders gelegen waren, was er dikwijls ruzie in 't straatje. Niet te verwonderen. Het staatswezen zegende zich voor; de reder wachtte met de uitbetaling of kon het zo aan boord leggen dat de uitrekening meestal ten nadele van de matroos uitkwam. Vóór de afvaart had deze allerhande voorschotten gekregen en het totaal bedrag der voorschotten, overschreed het bedrag en het aandeel in de prijsbuit. De matrozen echter waren, na een proeftijd, volledig op de hoogte en... namen hun voorzorgen. Ze deden zoals het staatswezen : ze zegenden zich voor ! Wanneer een schip aangerand was geweest en de kapersbemanning, op 't vijandelijk dek, alles kort en klem en de tegenstrever lam en overwonnen had geslagen, begon de doorsnuffeling van de ruimen en de hutten. Wat echter prijsbuit was : inhoud van vracht, werd onaangeroerd gelaten, maar koffers en kisten, reiszakken en kleedkamers werden doorsnuisterd. Tot zelfs de krijgsgevangenen werden afgestaan en vaak uitgekleed.

Na de inneming van een stad, plundert het leger wel alle huizen ledig. Juwelen, zijden stoffen, kostelijke kleinoden, beste kleren, lekkere en fijne dranken verdwenen in de plunjezakken der matrozen. Dat noemde men de kleine plundering of pluntrage. Van lieverlede echter werd die pluntrage een gemeenschapsroof en de kapitein zag heel dikwijls door de vingers, omdat hij het opoffermswerk van die arme duivels en de stroperijen van de reders best kon begrijpen. In vele gevallen aarzelde hij niet persoonlijk de pluntrage te leiden en, in dit geval, kwamen de kostbaarste stukken in zijn handen terecht. Wetsbepalingen waren er nodig om het verschil tussen prijsbuit en pluntrage te bepalen en waar het staatshoofd, mits huurbetaling, een staatsschip aan een kaperkapitein had afgestaan, werd op het kaperschip een plunderkommissaris aangesteld, die de pluntrage van de prijsbuit scheidde en deze laatste vergezelde. Kapiteins die op

De jonge Jan Bart heeft zich als scheepsjongen aan boord van « De Wilde Galjoot » aangemonsterd, die onder bevel van Willem Dorne vaart. Het verhaal brengt ons hier het leven van de zeerovers uit die tijd

een staatsschip op kaapvaart zeilden, moesten zich tevreden stellen met een bemanning die uit een allegaartje en lieden van allerlei slecht alloos was samengesteld. Kapiteins die eer deden aan hun kaperswoord en op redelijke en menswaardige wijze én reder én manschap konden tevreden stellen, voerden steeds met een uitgelezen bemanning naar zee.

Jan bleef met spannend oor luisteren naar al de kapersverhalen die de mannen onder mekaar vertelden. Zij wisten er ook wat van Want bijna allen hadden het, in levende lijve beleefd. Hun wezens waren gelitekend en op lijf en armen toonden ze de sporen van de slagen en de verwondingen ,die ze hadden opgedaan. Met het Engels beheer in Duinkerke, was het terug een slappe tijd geworden en de eerste vaart de beste moesten ze waarnemen, om aan hun broodje te geraken. Gelukkig dat Willem Dorne, de kaptein van hun schip, een man was uit één stuk en een vader voor de manschap. Op hem mochten ze betrouwen. In vergelding mocht de kapitein dan ook alles vragen aan zijn manschap. Ze zouden voor hem hun steke staan tot de laatste adem en de laatste snik. Op kaapvaart waren ze nu wel niet toegerust, maar tegen mogelijk opduikende kapers zouden ze bewijzen dat hun bloed niet verwaterd was. *De Wilde Galjoot* had welswaar maar enkele stukken grof geschut aan boord, ijzeren vierponders, die tegen de bronzen muilen niet opwegen konden, maar met de messen en de pistolen en de daggen en de granaten zouden ze het gevecht van man tegen man, wel in hun voordeel beslechten. Willem Dorne was immers de man, om onder of boven de wind, op handige wijze zijn schip buiten het geschut te houden, tot de gepaste gelegenheid zich voordoen zou om de vijand in zijn karkas te beuken en de strijd van lijf tegen lijf in te zetten

Ze waren nu al dagen aan 't zeilen, maar hadden nog geen enkele ontmoeting gekend Willem Dorne, trouwens, ontweek, zoveel mogelijk, de gebruikte zeeroutes. Hij was niet uitgevaren om te kapen, maar om zijn kostbare lading, behouden, in veilige haven te brengen

Een andere kostbare vracht moest, vervolgens, naar de aanleghaven vervoerd worden. Maar, men kan nooit weten hoe een verrassing in 't klaren van de dag uit de nachtnevelen opduiken kon. En om tegen elke gebeurlijkheid bereid te wezen, deed hij zijn manschap dagelijkse gevechtsoefeningen uitvoeren. Jan hoorde toen krachtige bevelen klinken. Kapitein Dorne liep, als een leeuw, over het dek. Mannen vlogen de masten op; schoven, schrijlings, tot aan de top van de verst uitstekende ra; bleven er liggen, maar bekogelden, denkbeeldig, in snel handengezwaai, het vijandelijk dek met granaten. Bij de vier bussen stonden de schutters, met opgestroopte hemdsmouwen en blote armen, het signaal af te wachten om de volle laag in 't mast-, en takelwerk te jagen. Over de verschansing lagen de grijpladders gereed om 't vijandelijk dek aan te haken en te enteren. Een fluitsignaal van de kapitein. De manschap stormt naar het voordek, golft dan, als bezeten, over het middendek, naar de hut van de kapitein. Ze tieren en huilen en sakkeren, zwaaien met de armen en ploffen dolken in denkbeeldige borsten. De kapitein groet maar steeds losse granaten tussen hun benen en over het dek. Jan staat bij de kapitein en reikt hem, gezwind, de kartetsen over. Bukken mag de kapitein niet, want dan verliest hij de ontwikkeling van de de strijd uit het hoog. Als de vloed tegen hem aanbeukt, legt hij de oefening stil. Thans staat de manschap, op rij, richtlijnen en raadgevingen in ontvangst te nemen.

Een kerel, die Willem Dorne ! Jan zet met ontzag en eerbied naar hem op. Als hij hem 's morgens na de laatste oefening, zijn gebraden stuk spek met een koppel spiegeleieren voorzet, kan hij hem blijven aanstaren als een godheid

— In 't boordleven, Jan, zijt ge dekjongen, zegt kapitein Dorne, maar hier in mijn kabuis, sta ik in de plaats van uw vader. Guster hebt ge uw opdracht naar behoren vervuld. Uit u groeit wat, jongen. *(Wordt voortgezet.)*

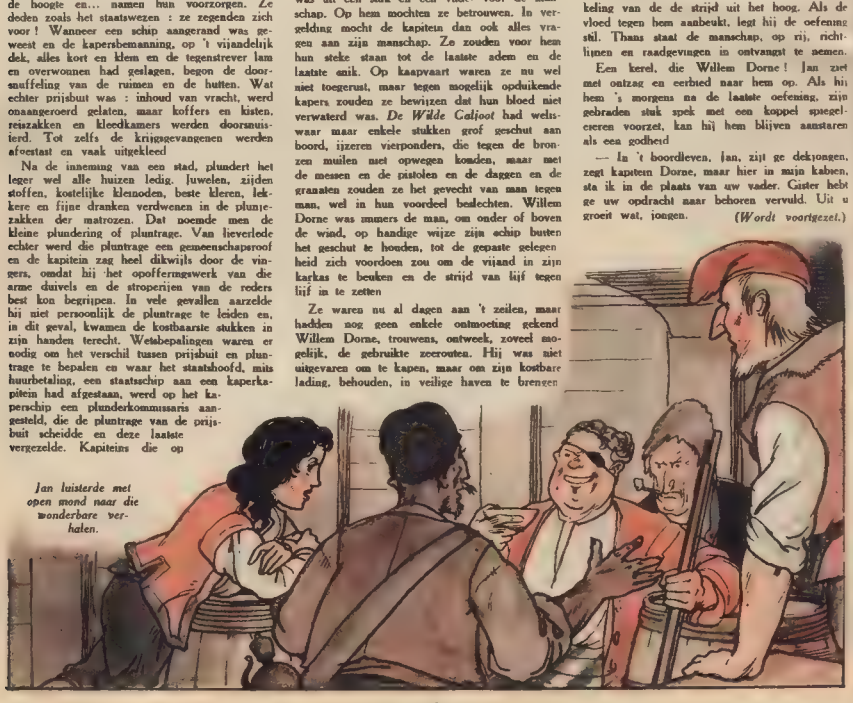

Jan luisterde met open mond naar die wonderbare verhalen.

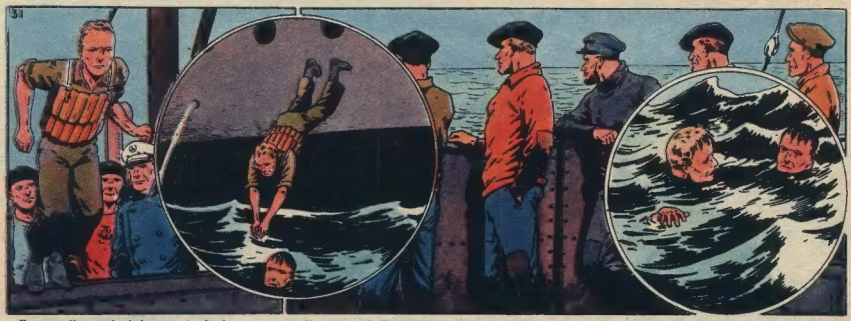

Zo ver zijn ze dan! Jacques heeft de sprong moedig gewaagd. Michel merkt goed op waar hij verdween in de golven en springt zo dicht mogelijk bij zijn vriend. Guy wuift de matrozen op het dek een afscheid toe. De zeelui staan allemaal aan dek en kijken met een beetje angst in hun ogen de drie jongens na. Jacques heeft een flinke slok zout water binnen, maar verschijnt nu aan de oppervlakte. Michel is met een paar flinke slagen bij hem. « Hallo, ouwe jongen! Hou je kloek! Er kan je niets overkomen! » Voor Jacques is het niet gemakkelijk, maar hij lacht toch en beklaagt het zich niet.

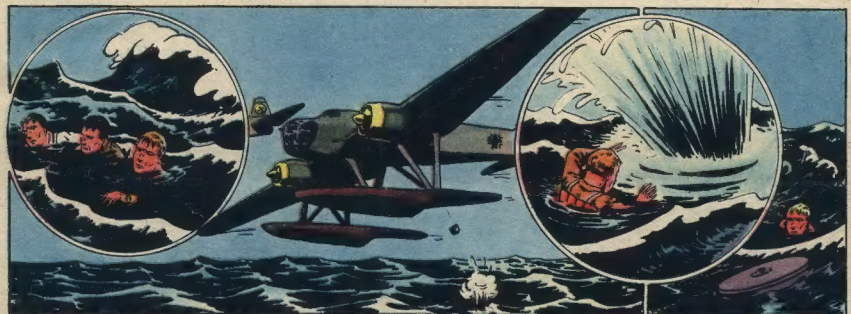

Maar de kust is ver... Aan het einde van de 8 Km. verheft zich de machtige rots van Gibraltar. Het water is koud. Michel en Guy trekken hun vriend met een hand voort, zodat ze slechts één arm vrij hebben om te zwemmen. Ze zijn vlug uitgeput. De stroming is machtig en soms verliezen ze op enkele ogenblikken wat ze met verscheidene moeizame uren worstelen gewonnen hadden. ...Ze zwemmen bijna een halve dag...

Nu wordt het gevaarlijk, want daar verschijnen twee Duitse watervliegtuigen. Ze scheren laag boven het water en op enkele meters van de jongens ploft er iets in 't water!... Een bom? Neen Michel waagt zich een eindje in die richting. Het is een magnetische mijn! De Duitsers leggen deze regelmatig in de omgeving van Gibraltar!

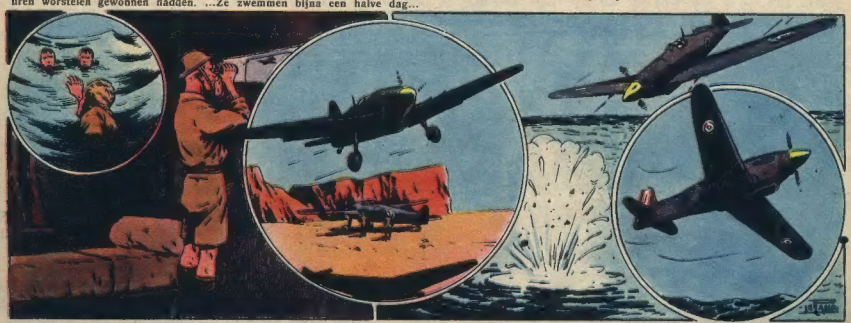

« We moeten maken dat we hier weg komen, vrienden! Dat is een gevaarlijk luig! » Maar op het Engelse fort heeft men de vijandelijke vliegtuigen wel gezien. Er wordt onmiddellijk alarm gegeven en enkele minuten later hangen er reeds een paar Engelse toestellen in de lucht. De Engelsen hebben de mijnen spoedig ontdekt en nemen ze met hun boordkanon onder vuur. Voor de jongens is dit minder prettig. Obussen spatten uiteen en ontploffingen brengen de oppervlakte van het water in beweging. Jacques denkt dat zijn laatste uur geslagen is. Michel en Guy wuiven naar het vliegtuig, dat met een lawaai van alle duivels over hun hoofden raast. Tevergeefs! De Engelsen zien hen niet en verdwijnen weer in de richting van Gibraltar...

(Wordt voortgezet.)

ONS SCHOONSTE PAASFEEST

DOOR LIA EN TONET TIMMERMANS

HET was weer Goede Vrijdag en, gelijk het bij ons de gewoonte is, aten wij op die dag grote pruimenvlaaien. De spieën die overschoten werden in de kelder gezet; het was nog Vasten, en wij moesten terug naar school. Maar morgen, morgen zou het weer Paaszaterdag zijn. Gelijk alle jaren waren de klokken naar Rome gevlogen en morgen zouden ze terugkomen, volgeladen met eieren. Chocolade eieren, waarin van binnen iets geheimzinnigs rammelde : een belletje of een blekken ring. Eieren opgevuld met zoete crème om uit te lepelen en dan duimen en vingers af te likken. Appelsienen brachten de klokken ook mee; ze vlogen toch door Italië, waar de appelsienen zo maar aan de bomen groeiden. Maar vooral de echte paaseieren. De eieren die hard gekookt waren in de keukens van Rome opdat de klokken, soms onvoorzichtig, ze niet zouden breken. De eieren die gelegd waren door het wonderkieken, dat in de hof van de paus van Rome wandelde, en niets anders deed, een heel jaar lang, dan duizende eieren leggen. Wat een wonderkieken, misschien was het wel van goud. Want ons kiekens, och arme, gewoon,

simpel, effen wit, legden met hun zessen samen alle twee dagen één enkel ei. Gelukkig maar dat grootmoeder elke Zaterdag van de markt een witsen kabas vol eieren meebracht, waartussen de voorzichtige boerin goed riekend hooi had gelegd. Maar die smaakten natuurlijk in langens zo goed niet als die echte paaseieren, beschilderd in de ateliers van de paus van Rome. Wat een kleuren! Verleden jaar waren er bloemen opgetekend, sterren, krullen, mannekens, vogels en gezichten. Er was er zelfs één bij met Charlie Chaplin op. Die schilders ginder, had vader gezegd, stonden in een atelier zo groot als de straat, te tekenen en te kleuren, gewonnen verloren. Elke dag moesten er nieuwe verpotten worden binnengebracht. 's Avonds wandelde de paus al eens voorbij en bewonderde de schone eieren, die al gereed op de schappen stonden.

Heel de Vrijdagmiddag dachten wij aan de klokken van Rome. Wat een geluk dat wij juist verhuisd waren en eieren gingen krijgen uit de grootste klok van de stad. Daar kon wat in.

Eerst hadden wij nog schrik gehad dat ze niet uit de toren zou geraken, de vensters zaten vol metselwerk, maar mijn zusterke had ze zien wegvliegen, ze had blauwe vleugeltjes aan. Wij mochten dus gerust zijn. Na schooltijd speelden wij zoals altijd in de hof met al de kinderen uit de geburen, ook met Margrietje. Zij was wat ouder dan wij en wilde altijd processie spelen. Maar die Vrijdag hadden wij liever « De prinses en de draak » gespeeld of « Roodkapke » of « Een herderinneke op de wei » of gewoon koning en koningin. Dan kon onze hond ook meespelen en dienst doen voor wolf, schaap, paard of leeuw en in de processie kreeg hij geen enkele rol. « Gij zijt echte, kleine, flauwe kinderen », zegde

ze. « Dat bestaat allemaal niet, Roodkapke, Duimeke, Sneeuwwitje, dat zijn leugens. » Hoe dierf zij zoiets zeggen? Vader had ons toch het oude, ronde toreke aangewezen, dat aan de rand van het water stond en dat zó klein was dat alleen Duimeke er had kunnen in wonen. Vader, in de tijd, had hem dikwijls genoeg zien komen piepen aan het vensterke als hij zelf nog klein was. Nu was Duimeke in een ander land aan 't rondreizen om deugnieterijen uit te halen. En Sneeuwwitje, die woonde met de prins in het kasteel, achter de zeven bergen, héél, héél ver. « Ja, dat kan misschien wel waar zijn », gaf Margrietje toe. « Maar de klokken van Rome bestaan niet. Vader en moeder gaan de eieren in de hof neerleggen. » Hierop liep ze naar huis en liet ons ontgoocheld achter. « Ze liegt, schreide mijn zusterke, wonderen bestaan wel. » En wij liepen, met alle buurkinderen er bij, naar de kamer

waar moeder zat kousen te stoppen. « Margrietje weet er weinig van, zegde ze, als wij haar alles hadden verteld. De klokken van Rome bestaan wel, vader en ik zijn verleden jaar toch in Rome geweest en daar hebben wij toch met ons eigen ogen zien paaseieren schilderen. Wij zuchtten van opluchting. Eigenlijk mag daar nooit iemand binnen komen. Maar terwijl wij in het paleis van de paus van Rome naar de schone schilderijen stonden te zien, kwam daar juist een stoet kardinalen voorbij. Er was daar een oud, vriendelijk kardinaalken bij en wij vroegen om toch de paaseieren eens te mogen zien. » — « Kom maar stillekens mee », zegde hij. « Wij liepen op onze tenen door een brede, marmerengang tot aan een grote, witte deur. De kardinaal zette ze op een kier open en wij mochten naar binnen loeren. Dat was mij daar iets! Het was ook juist in de Goede Week en er moesten nog zoveel eieren beschilderd worden. In grote manden werden ze binnengedragen. Er stonden wel honderd schilders, die zonder te verletten maar tekenden en kleurden dat het piezant was om zien. De ene maakte sterren, de andere bloemen, de volgende krullen en boliekes. Nog weer anderen maakten ventjes, of vogels of lachende gezichten. Aanhoudend waren hun paletten leeg en moest er weeral nieuwe verf opgelegd worden. » Wij bezagen onze buurmeisjes zo hier als een gieter omdat ons vader en moeder dat gezien hadden.

« Mama, en hebt ge zo een niets over ons gezegd? » — « Natuurlijk. Ik begon zo voorzichtig weg te vragen : « Mijnheer de kardinaal, hier komen zeker ook vele klokken uit ons land? » — « Uit Vlaanderen? vroeg hij, vandaar komen juist de meeste. Er zijn daar zoveel torens. Die klokken moeten altijd eerst bediend worden, want ze moeten nog zo'n verre reis doen. » — « Wij hebben ook twee dochterkens, mijnheer de kardinaal, zegde ik. » — « Ja, ja, daar heb ik iets van gehoord, zegde de kardinaal. Ze weten daar in Rome alles! En zij wonen in een nieuwe straat, hé? Kijk eens wat een groot schap eieren er voor die straat gereed ligt, er zijn daar zeker veel kinderen! Die klokken zullen mogal geladen zijn! » — « Och wat een geluk dat vader en moe-

der in Rome geweest zijn, wij waren helemaal gerustgesteld. En het wonderkieken, mama? » — « Daar mochten wij niet bij, het had te veel werk. Oa nu verder spelen, ge zult morgen wel zien wat de klokken hebben meegebracht. »

De volgende morgen lag het hof vol chocolade eieren, onder de bladeren der ploenen, die al in knop stonden, tussen de bossen gele paasbloemen, achter de rozenstruikjes. Ze hingen in de vroeg bloeiende magnolia, in de bottende perelaarkens en tussen de rozo bloesems van de perzikbomen. Wij raapten blij de chocolade eieren en liepen er mee tot bij vader en moeder, die onze mandjes vastbinden en ons naketen. Maar wij dierven niet zeggen dat de andere, de hardgekookte, de beschilderde, de echte paaseieren er niet lagen en die waren toch de voornaamste. Dan ineens riep mijn zusterke : « Ik

zie er een vallen, daar, en nog één, en nog één. » Ik zag het ook, er vielen eieren en appelsienen en wij konden niet bijbouden met rapen. En als ze alle paaseieren hadden gegoocd, vlogen de klokken terug naar de toren en begonnen te luiden en te beiaarden, zo hard en zo blij gelijk wil nog nooit hadden gehoord. Alle kinderen uit onze straat hadden het grote wonder ook gezien en meegemaakt en het was de schoonste Pasen die wij ooit hadden beleefd.

Van alles en nog wat...

WIST JE?

EEN NIEUWE RATTENVANGER

● Jullie kennen allemaal het sprookje van de rattenvanger van Hameln, niet? Wel, het schijnt nu dat er in Amerika een zekere Peter Collin is die, in zi de huizen waar hij binnen gaat, de ratten op slag doet verdwijnen! Dit toverkunstje zou hem natuurlijk schatten kunnen aanbrengen, doch hij weigert zijn talenten te verkopen. Hij behoort tot een godsdienstige sekte die als wet heeft alles te laten gaan zoals God het wil. « Zo er ratten of muizen in dit huis aanwezig zijn », zegt Peter Collin, « is dit omdat God het zo wil en tegen zijn wil kan ik niets ondernemen! »

KAN MEN KROKODILLEN TEMMEN?

● Met krokodillen lokt men geen publiek in het cirkus en ik had nog nooit gehoord dat het mogelijk was ook deze te temmen. Thans hoorde ik dat er in Florida een Indiaan is die zich met dit lieve diertje heeft beziggehouden. Daar de krokodil helemaal niet intelligent is en men van haar geest of initiatief niets mag verwachten, bepaalde onze Indiaan er zich toe haar een passieve rol te laten spelen. De kroko gewende zich betrekkelijk vlug aan haar meester en haar vijandigheid duurde niet lang. Nu is de temmer zo ver dat hij in 't publiek een gevecht aangaat met de krokodil, haar muil met geweld openspert, er zijn hand en arm tot aan de schouder insteekt, en nog meer dergelijke waagstukjes die hem telkens het leven kunnen kosten en de toeschouwers de duver op 't lijf jagen. Meer nog, hij brengt de kroko in bezwijming door haar op de rug te draaien en zacht en langzaam over haar buik te wrijven. Ik moet jullie zeker niet vertellen dat dit spektakel in de U.S.A. geweldige bijval oogstte en stromen inkt heeft doen vloeien.

TROEBEL ZIEN

● Onder de invloed van inspanning of heftige woede verandert het oog van mens en dier. De pupil zet zich plots helemaal uit en het bloed stijgt naar 't hoofd. Deze te plotse en te heftige reflex maakt het zicht troebel of minder klaar, zo je wilt. Men spreekt ook wel van « alles in 't rood zien » en dat is geen legende, doch kan nagegaan en physiologisch verantwoord worden.

● Enkele jaren geleden werd een reiziger overvallen. Als hij weer op zijn positieven gekomen was, kon hij zeggen dat de rover die hem neergeslagen had, heel eigenaardige ogen had : het ene was helblauw en het andere zwart. De politie stelde een onderzoek in en vatte een zekere X... bij de kraag. Die man had echter helblauwe ogen en dat deed de politie twijfelen. Hier kwam dan een weetsdokter ter hulp. Hij druppelde *atropine*, dat het regenboogvlies samentrekt, in de ogen van de beklaagde en wat gebeurde er? Men zag hoe het linkeroog van de man blauw bleef, terwijl het rechter kleiner en geheel zwart werd, zoals het ook geweest was op het ogenblik dat hij z'n misdaad bedreef. Toen werd het rechteroog zwart als gevolg van zijn aanval van woede.

RAADSELS VAN DE NATUUR

● De echtgenoten Attlinger, van Duitse oorsprong, doch sedert 1865 uitgeweken naar de Verenigde Staten, hadden negen kinderen : zes jongens en drie meisjes. Op twintigjarige leeftijd waren ze allen kaalhoofdig!

DE VOETGANGER EN DE TRAM

● Een voetganger stapt tegen 6 Km. per uur en gaat van Schaarbeek naar Brussel. Op 2 Km. van zijn vertrekpunt wordt hij door een tram voorbijgestoken die vertrokken is van hetzelfde punt, doch 10 minuten later. Na 11,3 Km. ontmoet hij voor de tweede maal dezelfde tram die 10 minuten in zijn eindstation bleef staan en naar Schaarbeek terugkeert. Hoe ver is het ene eindstatiön van het andere verwijderd?

HET TAPIJT

● Een tapijt kost 640 frs. Het is tweemaal langer dan het breed is. De prijs per vierkante meter is een rond cijfer, dat kleiner is dan het aantal vierkante meters en bestaat uit twee cijfers. Welk zijn de afmetingen van het tapijt als men weet dat het gehele (ronde) getallen zijn?

OPLOSSING VRAAGSTUKKEN VAN Nr 13

DE HOOGTE VAN DE TRAP

● Men bestijgt de helft, er blijft dus nog 1/2. Daarvan beklimt men nogmaals 1/3, dus 1/6. Er blijft 1/2 — 1/6 = 1/3. Vervolgens bestijgt men nog 1/8 van wat er overblijft en bereikt de hoogste trede niet. Vermits men de 1/8 van 1/3 kan beklimmen, kan men aanemen dat 1/3 een getal is deelbaar door 8. Het aantal treden is 24 of één vermenigvuldigt met 24. Daar de hoogte van de trap begrepen ligt tussen 3 en 4 meter, kan het dus niet anders zijn dan 16 × 24 = 384 centimeter.

HET INSEKT KNABBELT

● De boeken zijn zó geplaatst dat de eerste bladzijde van het eerste boek tegen het linker vlak van het beschot staat dat de twee boeken scheidt. De laatste bladzijde van het derde boek staat tegen het rechtervlak van het beschot dat het tweede en het derde kastje van elkaar scheidt. Het horizontale traject door het insekt doorloopt bedraagt dus : 1 cm. + 3 cm. + 1 cm. = 5 cm.

KRUISWOORDRAADSEL

Horiz. : 1. Bijwoord. - 2. Stierenvechter in Spanje. - 3. Vrouwelijk dienstboden. - 4. Rugtas der soldaten.
Vertik. : 1. Grootmoeder. - 2. Kippenloop. - 3. E krol. ni diese. - 4. Vaarwel, adieu. - 5. Voortreffelijk, uitmuntend. - 6. Fontein.

OPLOSSING KRUISWOORDRAADSEL Nr 13

Horiz. : 1. Pa. - 2. Klomp. - 3. Bel. - 4. Eiffeltoren. - 5. Vleermuis, in. - 6. Op, reine, aal. - 7. R, omtrent, as. - 8. Et, T, eer.
Vertik. : 1. Vore. - 2. Elp, ia. - 3. Ie, O. - 4. Ferm. - 5. Fret. - 6. Emir. - 7. Lunet. - 8. Tien. - 9. Os, te. - 10. R, A, E. - 11. Beiaard. - 12. Kennis. - 13. Li. - 14. Po. - 15. Am.

DE GOEDE CHOCOLADE "Côte d'Or" PRESENTEERT JULLIE :

De Lotgevallen van Mijnheer Cotdor : HOE HIJ Z'N SIGAAR ONTSTEEKT

Olrik heeft zich als duiker vermomd en is met een reddingsploeg mee in zee gegaan. Blake trekt vlug een duikerspak aan en zet de achtervolging voort. Olrik heeft de richting van de kust ingeslagen. Daar ziet Blake opeens het zoeklicht van zijn vijand en haast zich hem in te halen...

HET GEHEIM VAN DE ZWAARDVIS

(Tekst en tekeningen van Edgar-P. JACOBS.)

IN DE ROTSACHTIGE DIEPTE ZIET HIJ OLRIK, DIE ZICH MET DE DOLK IN DE HAND WANHOPIG VERDEDIGT TEGEN EEN REUSACHTIGE INKTVIS, DIE HEM IN ZIJN AFSCHUWELIJKE VANGARMEN KLEMT.

ZONDER AARZELEN SPRINGT BLAKE NADER EN SCHIET HET MONSTER MET ZIJN «AQUATIC-GUN» JUIST TUSSEN DE ZEEGROENE OGEN...

HET MONSTER IS OP EEN GEVOELIGE PLAATS GETROFFEN, WANT HET LOST ZIJN PROOI EN VERDWIJNT IN EEN DICHTE MIST.

BLAKE DIE VREEST DAT HET EEN NIEUWE LIST IS GAAT LANGZAAM NAAR OLRIK DIE INEENGEZAKT IN 'T ZAND LIGT. VOLLEDIG UITGEPUT GOOIT DEZE ZIJN DOLK WEG TEN TEKEN VAN OVERGAVE...

INTUSSEN MAAKT MORTIMER ZICH GEREED OM MET ENKELE MANNEN OP ZOEK TE GAAN NAAR BLAKE.

WAT EEN ONVOORZICHTIGHEID ER ALLEEN OP UIT TE GAAN!!!

BLAKE KOMT MET ZIJNE GEVANGENE LANGZAAM TERUG NAAR DE BASIS...

MAAR BIJ HET OVERSTEKEN VAN EEN HOOP ROTSBLOKKEN EN SCHELPEN VOELT DE KAPITEIN ZIJN BEEN PLOTS ALS IN EEN TANG GEKLEMD...

BLAKE VERLIEST HET EVENWICHT EN VALT. HIJ WIL NAAR HET DIER SCHIETEN, DOCH STELT VAST DAT ZIJN WAPEN LEEG IS...

OLRIK DIE HET ZOEKLICHT VAN BLAKE NIET MEER ZIET, DRAAIT ZICH OM EN ONTWAART BLAKE OP DE GROND...

?

... HIJ KEERT OP ZIJN STAPPEN TERUG EN LACHT MET ZIJN WEERLOZE VIJAND...

HA! HA! HA! NU BEN JE ER AAN, MIN BESTE KAPITEIN.

... HIJ ZIET OOK HET ZUURSTOFAPPARAAT VAN BLAKE EN TRACHT HET TE VERNIETIGEN TERWIJL DE ONGELUKKIGE BLAKE WANHOPIGE POGINGEN AANWENDT OM ZICH LOS TE RUKKEN...

(Wordt voortgezet.)